

KOMPETENCE SKAUTSKÉ VÝCHOVY

*Projevy pro skautský věk s návazností
na stezku skautů a skautek*

OBLAST	PODOBLAGST	KOMPETENCE	PROJEV
Co umím a znám	Praktický život	V běžném životě se zvládne postarat o sebe i ostatní. Umí řešit problémy, kriticky pracovat s informacemi, učí se z řešení problému.	<p>Umí si uspořádat a uklidit své věci. Má ve svých věcech pořádek a najde, co potřebuje. Udržuje své věci v dobrém stavu.</p> <p>Umí uvařit sobě, rodině i družině jídlo ze základních surovin a nakoupit k tomu potřebné suroviny.</p> <p>Orientuje se podle mapy a dalších pomůcek v neznámém terénu (ve městě, v horách apod.).</p> <p>Učí se hospodařit s penězi.</p> <p>Používá dostupné komunikační a dopravní prostředky.</p> <p>Dokáže jednat s institucemi a má základní přehled o právech a povinnostech pro svůj věk.</p> <p>Umí pracovat s informacemi: určit si, co potřebuje vědět, zvolit vhodné zdroje, vyhledat je, kriticky vyhodnotit relevanci a zpracovat informace.</p> <p>Dokáže navrhnout různé postupy řešení a rozhodnout se pro nejvhodnější, které skuteční.</p> <p>Je schopen/schopna se ohlédnout za řešením daného problému.</p>
	Táborská praxe	Uplatní se při táboření oddílu.	<p>Umí si zorganizovat práci, vybrat vhodné nástroje a materiál, pracovat podle návodu. Nástroje umí bezpečně používat a postarat se o ně.</p> <p>Je platným účastníkem / platnou účastnicí tábora včetně jeho stavby. Zná různé praktické vychytávky.</p> <p>Umí ve ztíženějších podmínkách rozdělat oheň pro různé účely (teplo, jídlo...).</p>
	Fyzická zdatnost	Je fyzicky zdatný/zdatná, pohyb ho/ji baví.	<p>Rozvíjí svou fyzickou zdatnost přiměřeně svému věku a dispozicím. Má fyzickou zdatnost na dobré úrovni.</p> <p>Pohyb ho/ji baví, umí při sportování a pohybu podpořit ostatní.</p> <p>Uplave 200 m. Zvládne pád do hlubší vody.</p>
	Budtne připravení	Je připraven/a na různé situace včetně krizových.	<p>Zná zásady první pomoci a dokáže je v případě potřeby použít.</p> <p>Ví, jak si poradit v různých situacích včetně krizových. Jednodušší nečekané situace již zvládá řešit.</p>
	Tvořivost a zručnost	Rád/a se rozvíjí v tvořivosti a zručnosti.	<p>Rozvíjí manuální zručnost ve vybrané oblasti. Svoji dovednost používá ve prospěch družiny a oddílu.</p> <p>Umí použít kreativní přístup. Ví, jaké tvoření ho/ji baví. Tvoří rád/a, odbourává případné bariéry k tvoření (psychické či materiální). Zkouší umělecky tvořit.</p>

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Kdo jsem	Já a můj život	Rozvíjí a prohlubuje vlastní sebezpoznání a duchovní život.	<p>Váží si sám/sama sebe.</p> <p>Rozvíjí svoji schopnost pobývat v tichu. Učí se zastavit a naslouchat svým pocitům, myšlenkám, nitru.</p> <p>Ví, co mu/jí dělá radost. Věří v Dobro (nejvyšší Pravdu a Lásku).</p> <p>Dokáže hledat smysl života a vlastní poslání.</p> <p>Chápe, jak se pomocí symbolů vyjadřují neviditelné skutečnosti duchovního života (např. pohlazením či objetím láska).</p> <p>Snaží se porozumět kráse. Uvědomuje si, že má subjektivní i objektivní složku.</p>
	Moje svědomí	Naslouchá svému svědomí, které je formováno na základě skautského slibu a zákona.	<p>Hledá, přijímá a chrání hodnoty důležité pro správný skautský život.</p> <p>Snaží se při svém rozhodování řídit skautským slibem a zákonem.</p> <p>Aktivně se podílí na utváření a rozvíjení vlastního charakteru.</p> <p>Rozvíjí svoji zodpovědnost, spolehlivost a statečnost.</p>
	Osobní rozvoj	Cíleně se rozvíjí v různých schopnostech (rozumových, emočních apod.).	<p>Učí se přijímat úspěch i neúspěch. Chybu chápe jako příležitost k učení.</p> <p>Je otevřený/otevřená vůči budoucnosti: dokáže odpovídat na nové výzvy a klást si nové cíle.</p> <p>Chápe systematické celoživotní sebevzdělávání jako nezbytnou součást osobního rozvoje.</p> <p>Překonává se. V těžkých životních situacích se snaží hledat řešení.</p> <p>Dokáže přiměřeně svému věku řídit svůj život (např. plánování volného času, příprava do školy, včasný příchod).</p> <p>Učí se myslet v souvislostech a hledá, jak je co vzájemně propojeno (události, jevy, lidé).</p> <p>Má realistická očekávání od svých nálad. Ví, že nemusí být pořád veselý/veselá.</p> <p>Dodržuje zásady zdravého životního stylu. Poznává své tělo a přiměřeně o něj pečuje (zdraví, intimní hygiena, čerstvý vzduch, vypnutí monitorů, spánek...).</p>

Moje kamarádství

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
	Vztahy	Navazuje, udržuje a rozvíjí kvalitní vztahy.	<p>Váží si vztahů a pokládá je za velmi důležitou součást svého života.</p> <p>Poznává důležitost řádu v mezilidských vztazích. Žije svou svobodu s ohledem na svobodu druhých.</p> <p>Vnímá krásu člověka (nejen jeho tělesné schránky).</p> <p>Učí se důvěřovat – sobě, druhým, světu, Lásce.</p> <p>Je schopen/schopna si své city uvědomovat a přijímat, snaží se je vhodně vyjadřovat a projevit.</p> <p>Získává potřebné informace a postoje důležité pro zodpovědné partnerské vztahy.</p> <p>Dokáže se učit od druhých a využívá toho.</p>
	Komunikace mezi lidmi, vyjadřování	Komunikuje s ostatními s cílem navázat kvalitní vztahy. Umí se vhodně vyjadřovat.	<p>Snaží se být otevřený a vnímavý / otevřená a vnímavá vůči druhým bytostem. Je ochotný/ochotná vstřícně komunikovat. Snaží se vcítit do druhých. Rozvíjí svou schopnost nahlédnout na situaci z pozice druhého člověka.</p> <p>Rozvíjí svou schopnost pozorovat a naslouchat. Zná signály v komunikaci (verbální i nonverbální), rozumí jim a všímá si jich.</p> <p>Umí se vhodně a jasně vyjadřovat a přizpůsobit komunikaci situaci. Chápe, že spory jsou přirozenou součástí života, příležitostí ke společnému učení, pozitivní změně postojů a lidských vztahů. Konfliktům se snaží předcházet, příp. hledá nekonfliktní řešení sporů (kompromisy, něco za něco, úplně jiné řešení).</p> <p>Zvládá představit základní informace (pravidla hry, koníček...) včetně základní práce se sebou (nervozita, osnova...) a posluchači (odpoví na dotazy, umí zaujmout...).</p> <p>Snaží se používat komunikační technologie prospěšně a účelně. Je si vědom/a výhod i rizik (novin, webů, sociálních sítí atp.). Ví, jak rizikům předcházet. Dokáže poznat situaci, kdy s ní/m někdo manipuluje.</p> <p>Umí si vytvořit vlastní názor, odůvodnit jej, porovnat s ostatními a případně přehodnotit.</p>
	Pomoc druhým	Pomáhá druhým.	<p>Dokáže reálně hodnotit svoje možnosti pro pomoc druhým (včetně překonání vlastního nepohodlí, hledání nových způsobů apod.). Účinně pomáhá jako jednotlivec i ve skupině.</p> <p>Je ochoten/ochotna nezištně pomáhat.</p> <p>Je schopen/schopna rozeznávat potřeby bližních (podržet dveře, pustit sednout, vyslechnout druhého, obejmout...).</p>

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Můj domov	Moje rodina	Chápe rodinu jako důležitou a je jejím aktivním členem / její aktivní členkou.	Dokáže popsat, čím je jeho/její rodina charakteristická. Zkoumá kořeny své rodiny. V rodině pomáhá. Respektuje členy a členky svojí rodiny. Je aktivním tvůrcem / aktivní tvůrkyní rodinné soudržnosti.
	Moje družina	Umí být platným členem / platnou členkou týmu.	Má představu, které role je schopen/schopna v týmu zastávat a které zastávají ostatní. Je schopen/schopna sledovat společný cíl, zaměřit na něj své jednání a přibližovat se k němu. Umí pracovat ve skupině, spolupracovat s ostatními, podílet se na rozdělení práce, nést společnou odpovědnost. Umí přijímat a poskytovat zpětnou vazbu.
	Moje parta	Umí skautsky žít ve skupině neskautských vrstevníků.	Je schopen/schopna aktivně přispívat k přátelské atmosféře. Je platným členem / platnou členkou skupiny vrstevníků. Zkušenosti z oddílu umí vhodně využít mezi vrstevníky a naopak. Je spoluzodpovědný/spoluzodpovědná za skupinu, které je členem/členkou. Uvědomuje si rizika „špatné party“.

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Svět okolo nás	Já v demokracii	Je aktivním občanem / aktivní občankou v demokratickém společenství.	<p>Získává praktické zkušenosti s demokratickými principy ve svém okolí (spoluúčast na rozhodování a tvorbě pravidel, různé názory...). Učí se je rozeznávat a říci, v čem spočívají.</p> <hr/> <p>Seznamuje se s příklady toho, jak se různí lidé a skupiny podílí na řešení výzev, před kterými stojíme. Uvědomuje si, jak důležité pro fungování demokracie jsou aktivity občanské společnosti. Zjišťuje, jak se sám/sama může zapojit.</p> <hr/> <p>Posiluje důvěru ve vlastní schopnost ovlivňovat dění kolem sebe. Rozvíjí dovednosti, které mu/jí umožňují uplatnit svůj hlas, např. v družině, oddíle, škole, místě, kde žije.</p> <hr/> <p>Zapojuje se do hledání společných řešení. Dokáže zohlednit různé hlasy a názory.</p> <hr/> <p>Zajímá se o aktuální dění – ve své obci, zemi i ve světě.</p>
		Uvědomuje si propojenost světa a svou roli v něm.	<p>Vnímá, jak jsou lidé, ekonomiky a příroda propojené a na sobě vzájemně závislé a ovlivňují se. Umí uvést příklady těchto propojení (např. jednotlivec – svět).</p> <hr/> <p>V každodenním životě si uvědomuje, že vše, co děláme i neděláme, má zamýšlené i nezamýšlené dopady. Snaží se proto činit taková rozhodnutí, která přispívají ke spravedlivé společnosti.</p> <hr/> <p>Rozeznává nespravedlnost a projevy nerovnosti doma i ve světě. Pátrá po jejich příčinách (útlak režimem, historie místa, kulturní zvyklosti...). Zkoumá, jak lze přispívat k větší spravedlnosti, rovnosti a naplňování lidských práv.</p> <hr/> <p>Učí se přijímat složitost a nepředvídatelnost, kterou přináší dnešní svět. Rozpozná zjednodušující vysvětlení, která se tomu vyhýbají.</p>
		Oceňuje rozmanitost a vnímá ji jako příležitost.	<p>Uvědomuje si, že identita člověka má mnoho součástí a během života se proměňuje. Rozpoznává, co utváří jeho/její vlastní identitu. Přemýšlí, čím je ovlivňována identita ostatních (např. rodina, kultura, náboženství, národnost, sociální status, členství v zájmových skupinách, gender).</p> <hr/> <p>Rozmanitost vnímá jako příležitost a obohacení (např. pro hledání řešení či poznání sebe sama).</p> <hr/> <p>Seznamuje se s jedinci odlišných životních zkušeností i kulturního zázemí, respektuje různé způsoby myšlení, chování a života. Rozpoznává předsudky a stereotypní představy (u sebe i u lidí, se kterými se setkává).</p> <hr/> <p>Uvědomuje si, že jsme si rovni, i když jsme každý jiný. Rozpoznává situace, kdy se něčí odlišnost stává důvodem pro nespravedlivé jednání, a adekvátně na ně reaguje.</p>

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Svět okolo nás	Příběhy našeho světa	Skrze příběhy nachází nová porozumění.	<p>Chápe svět jako jednotlivé i mnohovýznamové příběhy. Hledá jejich souvislosti s vlastním životním příběhem a místy kolem sebe.</p> <hr/> <p>Uvědomuje si, že způsob nahlížení každého člověka na svět utvářejí různé vlivy (rodina, škola, vrstevníci, kultura, doba, ve které žijeme apod.).</p> <hr/> <p>Seznamuje se s historickými příběhy své země, obce, předků i světa a vnímá jejich různorodost. Na příkladu těchto příběhů si uvědomuje, jak historie utvářela současnost a jak my sami svými činy ovlivňujeme budoucnost.</p> <hr/> <p>Zajímá se o příběhy skautingu a zkoumá, jak jej ovlivňovaly dějiny 20. století. V jednotlivých příbězích hledá hodnoty, představy, obavy, motivace lidí a inspiraci pro dnešní svět.</p>

OBLAST	PODOBLAST	KOMPETENCE	PROJEV
Příroda kolem nás	Pobyt v přírodě	Rád/a pobývá v přírodě a umí se v ní chovat.	Chodí do přírody, cítí se tam dobře, líbí se mu/jí tam. Má zajímavé zážitky a do přírody se chce vracet. Ví, jak se má chovat v přírodě včetně chráněných území a chová se tak. Ví, co se mu/jí nepříjemného může v přírodě přihodit, dokáže předcházet vážnějším rizikům a řešit jednoduché nepříjemné situace (dojde pít, ztratí se, je zima...).
	Vnímání přírody	Prožívá krásu a jedinečnost přírody, vnímá a poznává příběhy krajiny.	Nachází krásu v přírodě. Je schopný/schopná ji jednoduchými uměleckými prostředky vyjádřit. Pozoruje přírodu a život v ní. Snaží se z pozorování poučit. Uvědomuje si jedinečnost a neopakovatelnost přírody. Zajímá se o příběhy přírody a krajiny, je schopný/schopná je prožívat a vyprávět. Uvědomuje si vliv člověka na utváření krajiny.
	Poznávání přírody	Učí se porozumět přírodě a krajině kolem sebe.	Rozšiřuje svoje znalosti živé a neživé přírody kolem sebe (organismy, horniny, jevy...). Snaží se porozumět vztahům v přírodě, na příkladech umí tyto vztahy popsat a vysvětlit. Je si vědom/a, že člověk je součástí všeho živého a zároveň se od zvířat liší. Vnímá časové měřítko vývoje v přírodě – uvědomuje si, že růst a tvorba trvají mnohem déle než zánik, zabití, zničení.
	Hodnota přírody	Uvědomuje si hodnotu přírody, rozvíjí a kultivuje svůj vztah k přírodě.	Vytváří a kultivuje svůj vztah k přírodě, přírodu má rád/a. Váží si krásy přírody, vnímá krásu přírody jako hodnotu. Při svých činnostech a aktivitách zachovává pokoru a respekt k přírodě. Má úctu ke všem tvorům.
	Šetrné chování	Chová se šetrně a ví proč.	Uvědomuje si, že lidská činnost má řadu dopadů na přírodu. Je si vědom/a, že zanechává „ekologickou stopu“ a aktivně se snaží ji zmenšovat. Zvládne vysvětlit a obhájit své postoje a snahu o šetrné chování k přírodě. Postupně přejímá odpovědnost za sebe i za své okolí. Uvědomuje si závislost člověka na přírodě – materiální závislost na zdrojích včetně prostoru naší země jako neobnovitelného zdroje.

